

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань енергетики

та житлово-комунальних послуг

5 квітня 2023 року

Веде засідання голова Комітету ГЕРУС А.М.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

Так ми перевіримо зв'язок як з тієї сторони.

Чи чути нас добре, шановні колеги, які знаходяться по відеозв'язку?

ПРИПУТЕНЬ Д.С. Андрій Михайлович, Припутень присутній. Дуже гарно вас чути. Але я хотів би вас попросити, у мене зараз буде засідання ще на одному комітеті, там буде розглядатись мій законопроект, так що я буду мати можливість відключитися і пізніше приєднатися. У нас дедлайн скільки там? Кажали 40 хвилин десь, да?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А чи є у нас 10 хвилин, перевіримо кворум, можливо, проголосуємо перше питання і тоді можна буде відключитися. 10 хвилин ще є?

ПРИПУТЕНЬ Д.С. Все, гуд, підтримую. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Значить, тоді я пропоную наступне. Значить, у нас виїзне засідання комітету щодо перспектив нарощування національного видобутку природного газу, що проводиться за підтримки програми USAID 5 квітня в рамках ініціативи "Модельний комітет". Я дякую USAID за підтримку, за спільний проект, який нами реалізовується вже майже пів року. І сподіваюсь, що ми зможемо зробити багато корисного, так само і навчитися, і дізнатися багато корисного і цікавого.

Значить, я пропоную, щоб ми затвердили питання порядку денного і заодно встановили кворум, як ми це робили. Сьогодні пропонується на порядку денному два питання.

Перше – це про звернення комітету щодо загроз, які несе "Третій Північний потік": російська експансія експорту скрапленого природного газу. Доповідає Жупанин Андрій Вікторович, голова профільного підкомітету по питаннях газу. І ми надамо слово, щоб він коротко представив. Це те, що він запропонував, ви бачите його пропозиції... *(Не чути)*

Друге – це питання щодо заслуховування інформації щодо перспектив нарощування національного видобутку природного газу. Олег Євгенович Толмачев, виконуючий обов'язки генерального директора Укргазвидобування... *(Не чути)* інформацію по цьому питанню. ... *(Не чути)* І далі обговорення відповідно презентації щодо національного видобутку природного газу.

І третє – "Різне", якщо будуть у когось якісь запитання.

Якщо немає зауважень, я поставлю на голосування тоді відповідний порядок денний, заодно встановили би кворум на засіданні комітету. Немає заперечень? *(Не чути)*

_____. Андрій Михайлович, заслуховування питання в закритому режимі ще одночасно одним голосуванням, може.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, я... *(Не чути)* озвучив, що під час другого питання ми перейдемо в закритий режим без трансляції в ютубі там, де буде презентація щодо нарощування національного видобутку природного газу.

Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Волинець Михайло Якович.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герус – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єфімов Максим Вікторович. Єфімов Максим
Вікторович.

Жупанин Андрій Вікторович.

ЖУПАНИН А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іоффе Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кісільов Ігор Петрович. Кісільов Ігор Петрович.

Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович.

КРАСОВ О.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучеренко Олексій Юрійович. Кучеренко Олексій Юрійович.

Мороз Володимир Вікторович. Мороз Володимир Вікторович.

Мулик Роман Миронович. Мулик Роман Миронович.

Нагорняк Сергій Володимирович.

НАГОРНЯК С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Припутень Дмитро Сергійович.

ПРИПУТЕНЬ Д.С. Припутень – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Семінський Олег Валерійович. Семінський Олег Валерійович.

Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович. Шаповалов Юрій Анатолійович.

Шипайло Остап Ігорович.

Юнаков Іван Сергійович.

Юрченко Олександр Миколайович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Кучеренко, я включився.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучеренко Олексій Юрійович, за порядок денний?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Да, я з вами. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 19.

_____ . Андрій Михайлович, Мулик.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мулик Роман Миронович, за порядок денний? Мулик Роман Миронович.

МУЛИК Р.М. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мулик, за порядок денний?

МУЛИК Р.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юнаков Іван Сергійович, за порядок денний?

ЮНАКОВ І.С. За – порядок денний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 21 голос – за з 27-и. Відповідно кворум є. Тоді переходимо до першого питання порядку денного.

Андрій Вікторович, щодо нашої ініціативи про звернення комітету щодо загроз, які несе "Третій Північний потік": російська експансія експорту скрапленого природного газу. Відповідно звернення, яке ми хотіли проголосувати... Дайте трохи деталей по цьому питанню, що ми хочемо проголосувати, яке звернення і до кого.

ЖУПАНИН А.В. Доброго дня, колеги. Дуже дякую вам за те, що так швидко відреагували і включили питання в порядок денний сьогоднішнього комітету. Актуально враховуйте ще й місце, де ви зараз знаходитеся якраз... *(Не чути)* про які ви говорили останні дні.

Згідно з даними, які в нас наявні, наразі Європейський Союз купує російський скраплений газ в обсягах, найвищих за останні 3 роки. Хоча Європейський Союз наклав санкції на російську нафту і нафтопродукти, імпортування СПГ все ще йде безперешкодно. Власне, минулого року ЄС імпортував 19,2 мільярда кубометрів російського газу, що на 35 відсотків вище ніж в 21-му році.

Згідно з офіційними заявами російського уряду, Росія має намір майже потроїти свої експортні потужності скрапленого природного газу. І ми вважаємо, що потрібно включатися для того, щоб блокувати їм такий потенціал для розвитку і продажу цього газу в Європу.

Проект "Арктик СПГ-2", про який ми говоримо, є найбільшим... *(Не чути)* реалізується із залученням коштів, як не дивно, міжнародних компаній, реалізується в Європейському Союзі і Сполучених Штатах Америки. До початку повномасштабного вторгнення в Україну в першу чергу термінал "Арктик СПГ-2" планувалось запуснути у 2023 році. ...*(Не чути)* майже 20 мільйонів тонн СПГ... *(Не чути)* 2026 року.

Наразі послуги щодо будівництва цього терміналу дають різні компанії, в тому числі і компанії: Baker Hughes, Siemens... *(Не чути)*. Ми вважаємо, що нам потрібно докласти зусилля для того, щоб спробувати заблокувати реалізацію... *(Не чути)* відповідно... *(Не чути)* доходи Російської Федерації від продажу газу, в тому числі і СПГ.

У зв'язку з цим моя ініціатива полягає в тому, щоб звернутись комітетом Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг до Європейської комісії, Уряду Сполучених Штатів, сенату, а також Європарламенту з тим, щоб, перше, розширити ембарго ... *(Не чути)* паливо, включивши до нього заборону постачання скрапленого газу, заборонити надання транспортних ... *(Не чути)* та будь-яких інших фінансових послуг для експорту російського СПГ компаніям з Європейського Союзу та з США, а також запровадити повний набір вторинних санкцій проти ... *(Не чути)* для сектору та запровадити політику, спрямовану на обмеження передачі ... *(Не чути)* цього газу до Росії.

Я вчора направив це звернення в наш робочий чат... *(Не чути)* На потрібно буквально в кількох моментах доопрацювати запропонований текст. Тому я прошу підтримати текст, який був поширений вчора вам з невеликими такими правками, які ми внесемо по результатам коментарів від колег.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Чи є якісь запитання, чи є якісь коментарі?

СЕМІНСЬКИЙ О.В. Колеги, я перепрошую, Семінський тут.
Зареєструйте мене.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Семінський присутній. ... *(Не чути)*

СЕМІНСЬКИЙ О.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Олександрівна, прошу.

ГРИБ В.О. Дякую, Андрію Михайловичу.

Андрій Вікторович, я надавала свої коментарі. Мені здається, трошки недоречно звертатися зараз до Сполучених Штатів, до сенату і до кого ми ще збираємося звертатися з приводу того, що в Європі дуже виросло зараз споживання СПГ. Бо, як на мене, це виглядає, знаєте, що ми просто як ... *(Не чути)*

Інна надала пояснення з приводу того, що там залучені також американські компанії і це гарний аргумент. Але я б все ж таки звернулися тільки до європейців на цьому рівні на сьогоднішньому етапі і подивилася на їх реакцію, і після того вже зверталася б до Сполучених Штатів, якщо не можна буде вирішити це питання.

З приводу компаній. Так, можна написати, які компанії там приймають участь, и як колега сказав, половина компаній є американськими. Але все ж таки трошки більше дипломатії, щоб ми не нашкодили, бо іноді з подібними зверненнями можемо більше нашкодити, чим зробити користі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі, Вікторія Олександрівна.

ЖУПАНИН А.В. Я можу прокоментувати. Я не погоджуюся з такою позицією, тому що "Північний потік – 2", який ми пробували блокувати кілька років, був заблокований тоді, коли якраз Америка наклала ... *(Не чути)* незважаючи на те, що... *(Не чути)* ніякого відношення до Америки ні територіально, ні географічно "Північний потік – 2" не мав. Якщо у вас є конкретні проекти, де ми можемо нашкодити ніж ... *(Не чути)* будь ласка, озвучте. *(Не чути)* я вважаю, що нам потрібно звертатися одночасно до всіх можливих стейкхолдерів, які можуть відреагувати, в тому числі Сполучені Штати Америки, для того, щоб не втрачати дорогоцінний час. Кожен час, кожен день... *(Не чути)* 40 мільйонів доходів для російського бюджету, тоді як одна ракета 22-а коштує 400 тисяч доларів. Тому нам не варто втрачати дорогоцінний час.

Дякую.

ГРИБ В.О. Абсолютно не варто, я з вами погоджуюся. З іншого боку... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте, почекайте, Вікторія Олександрівна... *(Не чути)* Ми можемо багато говорити. *(Не чути)* Давайте я запропоную конструктив тут. *(Не чути)* звернення планується і до Міністерства фінансів Сполучених Штатів Америки, і до Уповноваженого з питань ... *(Не чути)* санкційної політики. Тому оскільки там... *(Не чути)* американські компанії, то можна вважати, що ми пишемо до... *(Не чути)* американської сторони. І оскільки там є якісь закупівлі в Європу... *(Не чути)* американцям ми, якщо... *(Не чути)* це слово, скажимося на те, що вони... *(Не чути)* участь, а європейцям ми скажимося на те, що ідуть великі закупівлі... *(Не чути)* що ми американцям скажимося на європейців або європейцям скажимося на американців. До цього проекту залучені і стейкхолдери європейські, і стейкхолдери американські. *(Не чути)* звернення я правильно, Андрій Вікторович, розумію, що звернення пропонується до обох сторін.

ЖУПАНИН А.В. Так, абсолютно правильно, Андрій Михайлович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В даному випадку не можна сказати, що ми питання європейців обговорюємо без європейців. Ні, такого немає. Тому якщо... *(Не чути)* вирішить прийняти рішення з подальшим доопрацюванням на комітеті, то ми... *(Не чути)*

ГРИБ В.О. З подальшим доопрацюванням на комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На підкомітеті. ... *(Не чути)* Тому що дійсно в цьому навіть є логіка, чому? Тому що, коли... *(Не чути)*, що труба... *(Не чути)* окремі країни, які з нами є сусідами і вони саме залежні від поставок цієї труби, тут можна зрозуміти, чому там робляться якийсь винятки з приводу санкцій. Але якщо говорити про постачання скрапленого газу і відповідно інфраструктуру, то цей скраплений газ можна постачати з країн Азії, з країн Африки, з країн Північної Америки і там вже точно не обов'язково, щоб йшов саме російський газ, його можна замінити іншим газом на відміну від того, що відбувається в певних кейсах... *(Не чути)* поставками. Тому, мені здається, що абсолютно логічно, щоб просто через ту саму інфраструктуру європейцям можна купити газ з інших країн, таким чином не купувати газ в країні-окупанта, яка розв'язала війну майже в центрі Європи.

_____. Я хочу додати. Шановні колеги, Андрій Вікторович, чудова ініціатива, доповню просто з проханням як член організації ПАРЄ, відповідно продублювати звернення і, можливо, навіть пропозиції подати через спеціальні... *(Не чути)* для резолюції. І якщо теми будуть відповідні підніматися або додатково взагалі про... ще раз, про енергетичну безпеку в Європі, і в тому числі базуючись на цьому, переглянути стратегію використання джерел надходження скрапленого газу в Європі. Спочатку, як

ви знаєте, ми підтримували це визнання російського терористичного режиму, і це було спочатку підтримано, власне, на рівні ПАРЄ, потім пішло до Ради Європи і потім решта країн і світ це підсилював. Тому можна піти таким самим шляхом, де якраз індивідуальна робота з кожним із представників різних країн, вона потім переростає в іншу підтримку в кожній окремій країні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Я тоді пропоную все проголосувати, підтримати з подальшим доопрацюванням. І відразу ж в нас всередині квітня є невелика делегація в Сполучені Штати Америки, де буде і наш керівник фракції Давид Георгійович Арахамія, Єгор Чернев з нашої фракції ... *(Не чути)* з нашого комітету Максим Вікторович Єфімов також їде. І вони відповідно, що це донесли до нашого звернення, яке ми сьогодні підтримали, донесли інформацію щодо цієї проблеми. А Юрій Олександрович у нас...

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. В кінці квітня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В кінці квітня Парламентській асамблеї Ради Європи також може донести наш меседж і донести це питання для того, щоб ми дійсно потрапили в ... *(Не чути)* європейських урядів, Єврокомісії і США, Міністерство фінансів, і в інші органи влади.

Тому ніхто не має заперечень? Якщо немає у когось якихось коментарів, пропоную тоді проголосувати дане звернення з необхідними доопрацюваннями, щоб можна було оперативно з цим зверненням ... *(Не чути)* Тоді ставлю на голосування.

Хто за відповідне рішення?

Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Волинець Михайло Якович.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герус – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єфімов Максим Вікторович.

Жупанин Андрій Вікторович.

ЖУПАНИН А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іоффе Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кісільов Ігор Петрович.

Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович.

КРАСОВ О.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороз Володимир Вікторович.

МОРОЗ В.В. Мороз - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мулик Роман Миронович. Мулик Роман Миронович.

МУЛИК Р.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагорняк Сергій Володимирович.

НАГОРНЯК С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Припутень Дмитро Сергійович. Припутень Дмитро Сергійович.

Семінський Олег Валерійович. Семінський Олег Валерійович.

Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шипайло Остап Ігорович.

ШИПАЙЛО О.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юнаков Іван Сергійович.

ЮНАКОВ І.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрченко Олександр Миколайович.

23 – за. Всі присутні одноголосно "за".

Спасибі. Спасибі, Андрій Вікторович, тоді доопрацюуйте і далі... *(Не чути)* колегам депутатам в делегаціях, хто куди їде... *(Не чути)* щоб вони більше... *(Не чути)*

ЖУПАНИН А.В. Дякую. Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання номер два нашого порядку денного – це заслуховування інформації щодо перспектив нарощування національного видобутку природного газу.

І слово надаю Олегу Євгеновичу Толмачеву, керівнику Укргазвидобування. Олег Євгенович, ви, можливо... *(Не чути)*

_____. Хай буде поки що, поки там цей... Виключайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

ТОЛМАЧОВ О.Є. Добрий день, шановні... *(Не чути)* дозвольте на іншій мові, тому що я українську мову поки що вивчаю, я... *(Не чути)* Сполучених Штатів. Тобто для пришвидшення, для ефективності, дозвольте, на російській мові.

Я громадянин США, виріс в Казахстане, с 21-го года учился и работал в Соединенных Штатах в нефтегазовых компаниях. Я занимался... *(Не чути)* курением, начиная с инженера до начальника ... *(Не чути)* США в роли директора компанії...*(Не чути)*

Последние 12-13 лет я очень... занимался горизонтальным бурением и добычей...*(Не чути)*

И по сути, это то, что, начиная с 2001-2004 года, заполонило рынок США природного газа... *(Не чути)* до тех пор пока США не перепрофилировало терминалы на СПГ с импорта на экспорт. Ну и соответственно 12-13 лет я занимался конкретно развитием горизонтального

бурения в разного типа ...*(Не чути)* в Техасе, в Луизиане, в Оклахоме, в Огайо, в Западной Вирджинии ...*(Не чути)*

И тот опыт, который мы получили в США, по моему мнению и по мнению геологов, ...*(Не чути)* у нас есть высокая степень уверенности. Дело в том, что сейчас американские технологии ...*(Не чути)* мы можем достаточно сильно повторить эту историю и решить вопрос уравнивания ...*(Не чути)* и в перспективе ... *(Не чути)* А сейчас я хочу пойти по текущему статусу ... *(Не чути)*, по текущему статусу... *(Не чути)*

(Далі відеозапис відсутній)